

The Holy See

VIAGGIO APOSTOLICO DEL SANTO PADRE
IN LITUANIA, LETTONIA ED ESTONIA
[22-25 SETTEMBRE 2018]

PRZEMÓWIENIE OJCA ŚWIĘTEGO *Wizyta w katolickiej katedrze św. Jakuba Ryga, 24 września 2018*

r. [\[Multimedia\]](#)

Drodzy Bracia i Siostry!

Dziękuję Księdzu Arcybiskupowi za jego słowa i uważną analizę rzeczywistości. Wasza obecność, starsi bracia, przypomina mi dwa wyrażenia Listu św. Jakuba Apostoła, pod którego wezwaniem jest ta katedra. Znajdują się one na początku i na końcu listu, w którym zachęca nas do stałości, używając jednakże dwóch różnych terminów. Jestem pewien, że możemy usłyszeć głos „brata Pańskiego”, który dzisiaj chce się do nas zwrócić.

Wy, tu obecni, zostaliście poddani różnego rodzaju próbom: okropnościom wojny, a następnie represjom politycznym, prześladowaniom i wygnaniu, jak to dobrze opisał wasz arcybiskup. I byliście nieustępliwi, wytrwaliście w wierze. Ani reżim nazistowski, ani sowiecki nie zgasiły w waszych sercach wiary, a w przypadku niektórych z was, nie odwiodły od poświęcenia się życiu kapłańskiemu, zakonnemu, bycia katechetami, podejmowania różnych posług kościelnych, wiążących się z narażeniem życia; w dobrym zmaganiu wzięliście udział, zbliżacie się do końca biegu i ustrzeegliście wiarę (por. *2 Tm 4, 5*).

Ale apostoł Jakub podkreśla, że ta *cierpliwość* pokonuje próby wiary poprzez wydawanie dzieł doskonałych (1, 2-4). Wasze działanie musiało być wówczas doskonałe i nadal, w nowych okolicznościach, musi dążyć do doskonałości. Wy, którzy poświęciliście swe ciało, oddaliście duszę i życie, dążąc do wolności waszej ojczyzny, tak często czujecie się zapomniani. Choć brzmi to paradoksalnie, dzisiaj, w imię wolności, wolni ludzie poddają osoby starsze samotności, ostracyzmowi, ubóstwu i wykluczeniu, a nawet nędzy. Jeśli tak się dzieje, to tak zwany pociąg

wolności i postępu ciągnie za sobą, jako ostatni wagon, tych, którzy walczyli o zdobycie praw, a którzy stali się obserwatorami świętowania innych ludzi, zaszczycanymi i wyróżnianymi, ale zapomnianymi w życiu codziennym (por. Adhort ap. *Evangelii gaudium*, 234).

Apostoł Jakub zachęca nas, abyśmy byli wytrwali, abyśmy nie osłabiali czujności. „Na tej drodze rozwój dobra, duchowe dojrzewanie i wzrost miłości są najlepszą przeciwwagą dla zła” (Adhort. ap. *Gaudete et exsultate*, 163). Nie poddawajcie się zniechęceniu, smutkowi, nie traćcie słodczy, a tym bardziej nadziei!

Kończąc swój list św. Jakub ponownie zachęca do wytrwałości (5.7), ale używa słowa, które łączy dwa znaczenia: cierpliwie trwajcie i cierpliwie ufajcie. Bądźcie w waszych rodzinach i w waszej ojczyźnie wzorem obydwu postaw: wytrwałości i nadziei, zanurzonych w cierpliwości. W ten sposób będziecie nadal budowniczymi waszego narodu. Wy, którzy przeżyliście wiele, jesteście żywym świadectwem stałości w przeciwnościach, a także daru proroctwa, przypominającego młodym pokoleniom, że ochrona i troska o tych, którzy nas poprzedzili podoba się Bogu, a woła o pomstę do nieba, gdy się tego nie czyni. Wy, którzy przeżyliście wiele, nie zapominajcie, że jesteście korzeniami ludu, korzeniami młodych pędów, które muszą rozkwiatać i przynosić owoce. Brońcie tych korzeni, utrzymujcie je przy życiu, aby dzieci i młodzież wszczepiły się w nie oraz zrozumiały, że „wszystkie kwiaty na drzewie pochodzą z tego, co jest pod ziemią” (F. L. Bernárdez, sonet *Si para recobrar lo recobrado*).

Jak mówi inskrypcja na kazalnicy tej świątyni: „Obyście usłyszeli dzisiaj głos Jego: Nie zatwardzajcie serc waszych” (*Ps* 95,7-8). Serce zatwardziało to serce skostniałe, które traci radość nowości Boga, które wyrzeka się ducha młodości, zasmakowania i zobaczenia, że zawsze, w każdym czasie i aż do końca dobry jest Pan (por. *Ps* 34, 9).